

Käyttösuunnitelma 2025

Kuntakehityksen toimiala

Yhdyskuntatekniikan lautakunta

Yhdyskuntatekniikan lautakunta

Tuloslaskelma

Yhdyskuntatekniikan lautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	1 811 449	1 681 500	1 932 000	1 948 200	1 967 593
Myyntituotot	587 205	595 000	792 500	800 425	808 429
Maksutuotot	193 855	211 500	211 500	213 615	215 752
Tuet ja avustukset	31 810	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	998 579	875 000	928 000	934 160	943 412
Toimintakulut	-13 615 635	-14 987 322	-17 402 961	-17 531 323	-17 615 508
Henkilöstökulut	-3 114 166	-3 696 084	-3 776 461	-3 814 228	-3 852 368
Palkat ja palkkiot	-2 521 756	-2 985 009	-3 029 607	-3 059 903	-3 090 501
Henkilösivukulut	-592 410	-711 075	-746 854	-754 325	-761 867
Palvelujen ostot	-9 689 557	-10 492 038	-12 831 800	-12 914 568	-12 952 710
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-478 538	-424 200	-416 700	-420 867	-425 072
Avustukset	-225 608	-245 000	-245 000	-247 450	-249 925
Muut toimintakulut	-107 766	-130 000	-133 000	-134 210	-135 433
Toimintakate	-11 804 186	-13 305 822	-15 470 961	-15 583 123	-15 647 915
Sisäiset tuotot yhteensä	3 359	0	0	0	0
Sisäiset menot yhteensä	-703 631	-722 109	-729 096	-733 428	-737 804
joista:					
Puhtauspalvelut	-57 884	-63 516	-63 925	-64 564	-65 210
Rakennusten vuokrat	-567 329	-658 593	-665 171	-668 864	-672 594
Taloudellinen tulokellisuus					
Asukasmäärä 31.12.	41 152	41 463	41 897	42 226	42 542
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-287	-321	-369	-369	-368

Erittely palveluryhmittäin

Joukkoliikenne	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoiset toimintatuotot	12 831	9 000	12 000	9 000	9 000
Ulkoiset toimintamenot	-6 135 231	-7 233 000	-9 067 000	-9 112 000	-9 112 000
Toimintakate	-6 122 399	-7 224 000	-9 055 000	-9 103 000	-9 103 000
<i>sisäiset toimintamenot</i>	-218 476	-292 945	-295 874	-295 874	-295 874

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan tehtävänä on vastata kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalveluiden, tonttipalveluiden, paikkatietopalveluiden, infrapalveluiden sekä toimialan yhteisten hallintopalveluiden tuottamisesta. Lautakunnan talousarvio sisältää myös joukkoliikenteen määrärahat. Kunnan joukkoliikenneviranomaisena on HSL. Lautakunnan määrärahoista jaetaan avustuksia vuonna 2025 yksityisille ja vapaapalokuntien kiinteistöjen korjaamiseksi sekä talkootyöhön kuntalaisten ja yhteisöjen haettavaksi yleisten alueiden ympäristön parantamiseen sekä nuorisoseura- ja yhdistystalojen peruskorjaukseen.

Toiminnan painopistealueet

Kaavoitus, tarvittavien kunnallisteknisten hankkeiden toteuttaminen sekä kunnan maapolitiikan hoitaminen ovat keskeisiä toimintoja kunnan elinvoimaisuuden varmistamisessa ja kasvun tukemisessa.

- Kaavoitushankkeiden toteuttaminen kuntastrategian, kaavoitusohjelman ja maankäytön kehityskuvan tavoitteiden mukaisesti. Yrityskaavahankkeita koskevat kaavoitusaloitteet käsitellään välittömästi kaavoitusohjelman käsittelyn ulkopuolellakin.
- Infrainvestointien toteuttaminen investointiohjelman mukaisesti
- Ylläpidolla ja kunnossapidolla taataan turvallinen ympäristö ja pyritään säilyttämään rakennetun omaisuuden arvo.
- Maankäyttösopimusten ja tontinluovutuksen toteuttaminen kaavoitusohjelman sekä tontinmyyntitavoitteiden mukaisesti.
- Helsingin seudun MAL-suunnitelman ja MAL-sopimuksen toteuttamisedellytysten varmentaminen kaavoituksessa ja asuntotuotannon edistämiseksi.
- HINKU-tavoitteiden sekä energian säästön edistäminen ja Kirkkonummen kunnan kestävä energian ja ilmastotoimintasuunnitelman (SECAP) toimenpiteiden toteuttaminen. Edistetään kestävä yhdyskuntarakennetta, liikenteen päästöjen vähentämistä ja energiatehokasta rakentamista kaavoituksella ja tontinluovutuksilla, edistetään kaavoituksen ilmastovaikutusten arvioinnin selvittämistä, kehitetään uusia toimintatapoja mm. hankinnoissa. Talousarvioehdotuksen investointiossa sisältää määrärahoja seuraaville SECAP-suunnitelman mukaisille toimenpiteille:
  - Siirrytään LED-valaistukseen kunnan ulko- ja katuvalaistuksessa (investointihankkeet)
  - Kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen (investointihankkeet).

Talousarviomäärärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Henkilöstökustannukset nousevat kunta-alan sopimuskorotusten mukaisesti
- Yleinen kustannustason nousu on viime vuosina ollut voimakasta, mikä on vaikuttanut erityisesti kunnossapitourakoiden kustannustasoon, vaikka kustannustason suurin nousu on jo taittunut.
  - Kunnossapidon kustannukset vaihtelevat sääolosuhteiden mukaan. Talousarviossa on varauduttu normaaleihin sääolosuhteisiin.
- Uudisrakentamisen myötä ylläpidettävien alueiden laajuus ja ylläpidon määrärahojen tarve kasvaa vuosittain
  - Kunnossapidon määrärahoja on kohdennettu myös hulevesijärjestelmille. Hulevesijärjestelmissä on merkittävä korjausvelka.
- Rakentamisen suhdannenäkymät ovat epävarmat, mikä vaikuttaa jonkin verran lautakunnan tuloihin (maksu- ja myyntituotot)
- Joukkoliikenteen määrärahavaraus on tehty HSL:n hallituksen esittämän talous- ja toimintasuunnitelmaluonnoksen mukaisesti.
  - Seudun joukkoliikenteessä matkustajamäärien kehitys on jäljessä HSL:n strategisista tavoitteista, mutta Kirkkonummen joukkoliikenteessä ne ovat jo vuoden 2019 tasolla. Kirkkonummen HSL:lle maksama kuntaosuus riippuu mm. matkustajamäärästä, lippujen hinnoista ja kustannuskehityksestä. Kasvaneet infra-kustannukset heijastuvat Kirkkonummen kuntaosuuteen. Myös kirkkonummelaisten matkustuksen lisääntyminen joukkoliikenteessä näkyy Kirkkonummen kuntaosuuden kasvuna.
  - Kirkkonummen kuntaosuus vuonna 2025 on HSL:n hallituksen esittämän toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksen mukaan 8,871 milj. euroa, 2026 noin 8,7 milj. euroa ja 2027 noin 8,8 milj. euroa vuodessa ilman edellisuusvuosien ylijäämiä. Kirkkonummella oli 31.12.2023 kuntakohtaista HSL:n ylijäämää 2,641 milj. euroa ja 31.12.2024 ylijäämää ennustetaan olevan jäljellä (HSL OVK 3/2024) 0,34 milj. euroa. HSL on esittänyt alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa kertyneiden ylijäämien käyttöä vuosien 2025-2027 aikana, jolloin ylijäämä vähentäisi vuosittain 113 000 euroa Kirkkonummen maksettavaa kuntaosuutta.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Julkisten työvoimapaalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille 1.1.2025. Kirkkonummi toimii vastuukuntana Kirkkonummen, Vihdin ja Siuntion työllisyysalueella. TE-

uudistuksen myötä kunnalle siirtyy valtiolta noin 50 työntekijää. Samalla kunnan elinkeino- ja yrityspalvelujen sekä työllisyysalueen palvelujen organisaatiota uudistetaan siten, että se tukee kuntastrategian tavoitteita. Organisaatiouudistus liittyy myös yhdyskuntatekniikan lautakunnan alaisiin palveluihin. Uuden organisaation on tarkoitus astua voimaan 1.1.2025 alkaen ja sen toiminnan suunnittelu ja kehittäminen jatkuu vuoden 2025 aikana.

Valmisteilla oleva alueidenkäyttölaki sekä vuoden alussa voimaan tuleva rakentamislaki ja laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmistä tuovat uusia vaatimuksia toiminnalle.

Kuntakehityksen hallinto ja lautakunta

Kuntakehityksen toimialan yhteisen hallinnon ja lautakunnan määrärahat sisältävät hallinnon henkilöstö- ym kustannukset sekä niihin verrattavat muut kustannukset. Määrärahat sisältävät lautakunnan kokoukset, koulutukset ja muut kulut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Keskeiset vuositavoitteet, joiden avulla toteutetaan strategisia tavoitteita.

Strateginen painopiste	Vuositavoite	Vastuu
Kasvamme suunnitelmallisesti ja hallitusti. Kaavoitamme pientalovaltaisesti luonnonläheisiä, viihtyisiä ja turvallisia asuinalueita. Palvelutarjontamme vastaa kasvavan ja ikääntyvän väestön tarpeisiin.	Kuntastrategian ja kaavoitusohjelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen: vuoden aikana hyväksytyjen asemakaavojen uuden asuinrakennusoikeuden määrä on 39 000 k-m ² . (mittari: kyllä/ei)	Kunnanarkkitehti
	Vuoden aikana hyväksytyjen asemakaavojen omakoti-, pari- ja rivitalotonttien sekä ryhmärakentamiskohteiden uuden asuinrakennusoikeuden määrä on 2/3 osaa vuositavoitteesta (39 000 k-m ²) eli vähintään 26 500 k-m ² . (mittari: kyllä/ei)	Kunnanarkkitehti
Kuntakeskuksemme on elävä kohtaamispaikka, joka houkuttelee viihtymään ja joka tunnetaan niin tapahtumista kuin laajasta palvelutarjonnasta.	Kuntakeskuksen asemakaavojen uudistaminen etenee: Villan Hagan asemakaava hyväksytään lautakunnassa (mittari: kyllä/ei)	Kunnanarkkitehti
Olemme yrittäjä- ja yritysmyönteinen kunta, joka varmistaa yritysten kasvu- ja toimintaedellytykset. Houkuttelemme aktiivisesti ja määrätietoisesti uusia yrityksiä ja varmistamme elinkeinojen elinvoimaisuuden. Edistämme ruoan lähituotantoa.	Elinkeino toiminnan tarpeisiin kaavoitetaan vähintään 15 000 k-m ² rakennusoikeutta vuodessa (mittari: kyllä/ei)	Kunnanarkkitehti
Kirkkonummella on monipuolista ja korkealaatuista asumista kaikenikäisille – lähellä luontoa, merta ja järviä.	Tavoitteena on luovuttaa vuosittain vähintään 50 omakotitonttia sekä 5000 k-m ² kerrostalo-, rivitalo- sekä yhtiömuotoisia pientalotontteja, joista yli puolet on rivitalo- sekä pientalotontteja. Vuonna 2025 tavoitteena on, että kunta luovuttaa 20 omakotitonttia Juhlakallion asemakaava-alueelta ja 5000 k-m ² yhtiömuotoisia asuntotontteja. (mittari: kyllä/ei)	Kunnangeodeetti
Kirkkonummella on helppo liikkua eri kulkumuodoin. Kehitämme julkisen liikenteen yhteyksiä ja kevyen liikenteen verkostoa aktiivisessa yhteistyössä liikenteen toimijoiden ja käyttäjien kanssa, kiinnittäen erityistä huomiota esteettömyyteen.	Kävelyn kulkumuoto-osuus kasvaa 25 prosenttiin ja pyöräilyn kulkumuoto-osuus 11 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Uudet kaavoitettavat alueet suunnitellaan siten, että ne edistävät kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuutta alueella. Mittarit: Joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu.	Kuntakehitysjohtaja
Kirkkonummella on monipuolista ja korkealaatuista asumista kaikenikäisille – lähellä luontoa, merta ja järviä.	Neuvotellaan kunnan edun mukainen sopimus asuntomessujen järjestämisestä. (mittari: kyllä/ei)	Kuntakehitysjohtaja
Taloutemme on pitkäjänteisessä tasapainossa. Investoimme kestävästi, toimimme kustannustehokkaasti ja kasvatamme tulopohjaa.	Kunnan joukkoliikenteen subventioaste pysyy alle 50 %. (Mittari: kyllä/ei)	Kuntakehitysjohtaja
	Tavoite muuttaa vanhoja valaisimia led-valaisimiin noin 700 kpl vuodessa. (Mittari: kyllä/ei)	Kuntatekniikkapäällikkö
Toimimme aktiivisesti ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ja vaalimme luonnon monimuotoisuutta. Valttikorttejamme ovat merellisyyss,	Toteutetaan urakoiden suunnittelua ja urakkakilpailutuksia siten, että urakoissa voidaan harkinnan mukaan ottaa	Kuntatekniikkapäällikkö

<p>järvet ja luonnonläheisyys, joita hyödynnämme niin kuntalaisten hyvinvoinnin kuin kunnan markkinoinnin edistämiseksi.</p>	<p>huomioon CO2-päästöjä vähentäviä tavoitteita, kuten uusiomateriaalien käyttö.</p> <p>Mittari: Urakoiden laskennalliset kokonaispäästöt sekä kustannusarvioiden muutokset</p>	
<p>Taloutemme on pitkäjänteisessä tasapainossa. Investoimme kestävästi, toimimme kustannustehokkaasti ja kasvatamme tulopohjaa.</p>	<p>Kuntakehityksen kilpailutusten laatua parannetaan siten, että urakoiden lisätöiden osuus urakan kokonaiskustannuksesta on alle 10 %.</p> <p>Mittari: Vuoden aikana valmistuneiden urakoiden lisätöiden %-osuus</p>	<p>Kuntatekniikkapäällikkö</p>

Henkilöstösuunnitelma

Henkilötyövuodet, sis. vuosilomat	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Yhdyskuntatekniikan lautakunta	55,7	60,5	60,5	61,5	62,5

Talousarvioon sisältyvät henkilöstömuutokset 2025

Perustetaan infrapalvelujen palveluryhmään rakennuttajapäällikön virka.

Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalveluissa jätetään täyttämättä suunnitteluavustajan tehtävä (ko. tehtävät sovittu yksiköiden välisillä tehtäväjärjestelyillä vuonna 2024). Toimialan sisäisillä tehtäväjärjestelyillä on määrä mahdollistaa uuden kaavoitusarkkitehdin viran perustaminen asemakaavapäällikön siirtyessä elinvoimajohtajan virkaan.

Suunnitellut henkilöstömuutokset 2026-2027

hulevesiasiantuntija (2026), metsäinsinööri (2027)

Riskienhallinta

Ulkoinen / sisäinen riski	Riskilaji	Riski	Riskienhallintatoimenpiteet	Riskiarvo
Ulkoinen riski	Taloudellinen riski	Markkinatilanne: Infrarakennushankkeisiin ei saada urakoitsijoita tai tarjoushinnat ylittävät merkittävästi kustannusarviot (yleinen kustannustason nousu).	Varmistamme hankkeiden oikea-aikaisen kilpailutuksen. Varmistamme hankkeiden rakennussuunnitelmien toteuttamiskelpoisuuden.	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 2 2
Sisäinen riski	Taloudellinen riski	Toiminnallinen riski: Investointihankkeiden viivästyminen ja niiden kustannusten nousu. Infrahankkeiden viivästyminen ja niiden kustannusten nousu voi johtua esim. seuraavista tekijöistä: yleisen kustannustason nousu, ennakoimattomat lisätyöt (esim. pilaantuneet maamassat), urakoitsijan konkurssi sekä suunnitteluasiakirjoissa ilmenneet puutteet ja virheet.	Edistämme kaavahankkeiden toteutettavuutta panostamalla esim. kaavaselvitysten kuten rakennettavuusselvitysten sekä kunnallistekniikan yleissuunnittelun laatuun. Luomme realistiset aikataulutavoitteet hankkeille, jolloin niiden toteutuksen aikataulutarkkuus paranee. Varmistamme urakoitsijoiden luotettavuuden ennen sopimusten allekirjoittamista ja ennakoimme mahdollisimman hyvin yleisen kustannustason vaikutusta hankkeisiin esim. teettämällä uudet kustannusarviot, mikäli aiempi arvio on ennättänyt vanhentua.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 4
Sisäinen riski	Strateginen riski	Henkilöresurssien vajeus ja kilpailu osaavasta henkilökunnasta voi johtaa työntekijöiden palkkaamisen vaikeutumiseen. Riittävät henkilöresurssit vaikuttavat koko toimialan toimintaan. Vaje voi johtaa olemassa olevan henkilöstön uupumiseen. Ilman riittäviä resursseja investointien toteutuminen tavoiteaikataulussa vaarantuu. Palvelut kuntalaisille heikentyvät oleellisesti.	Huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista, jotta toimiala on haluttu paikka työskennellä. Panostamme rekrytoinnissa laatuun hyödyntäen asiantuntijoiden apua.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 4
Ulkoinen riski	Taloudellinen riski	Vaikeiden sääolosuhteiden vaikutus kunnossapitopalveluiden tuottamiseen merkitsee tuntuvaa kustannusten nousua. Ilmastomuutoksen myötä sään ääri-ilmiöt yleistyvät: etenkin talvet voivat muuttua ajoittain runsaslumisiksi ja lämpötilan nopea vaihtelu nollan molemmin	Huolehdimme kunnan yleisten alueiden ylläpidosta ja parannustoimenpiteistä niin henkilöstön kuin määrärahojen puitteissa. Varmistamme riittävät resurssit kunnossapitoon ja sen laadunvalvontaan sekä etenkin	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 3 9

		puolin lisää kunnossapidon tarvetta huomattavasti.	talvi-kunnossapitotöiden suorittamiseen. Tilanteen muuttuessa sopeutamme toimintaa resurssien mukaiseksi.	
Ulkoinen / sisäinen riski	Taloudellinen riski	Riittävän osaamisen varmistaminen: Konsulttitoimeksiannot (esim. selvitykset ja yleisluonteiset suunnitelmat): konsulttien puutteellinen osaaminen Kunnan omassa organisaatiossa ei ole riittävää henkilöstöä tai asiantuntemusta ohjaamaan konsulttitoimeksiantoja.	Suunnittelemme konsultti-hankkeiksi tarkoituksenmukaiset suunnittelukokonaisuudet. Varmistamme, että meillä on riittävä ja osaava henkilöstö ohjaamaan konsulttitoimeksiantoja. Laadimme kilpailutusasiakirjat hyvin ja ylläpidämme hankkeen aikana tiivistä yhteistyötä valitun konsultin kanssa. Ylläpidämme hyvää tilaajaimagoa konsulttien suuntaan.	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 4
Sisäinen riski	Taloudellinen riski	Kaavoitusohjelman hankkeet eivät etene odotetusti tai ne eivät toteudu. Kaavahankkeet jumiutuvat, mikäli tavoiteltu suunnitteluratkaisu ei toteudu tai se osoittautuu esimerkiksi kaavataloudellisesti haasteelliseksi. Kaavahankkeiden edistymistä hidastavat maanomistajatahojen muuttuneet tavoitteet tai muut ennakoimattomat syyt, minkä seurauksena kaavoitustyöt viivästyvät tai pahimmillaan keskeytyvät. Kaavahankkeiden edistyminen päätöksentekoon hidastuu maankäyttösopimusneuvottelujen pitkittymisen takia. Mikäli asemakaavojen hyväksyminen ja lainvoimaisuus viivästyy, ei alueiden rakentaminen käynnisty suunnitellusti.	Laadimme kaavahankkeille toteuttamiskelpoiset aikataulut sekä varaamme riittävät resurssit työn suorittamiseen, ohjaamiseen sekä vuorovaikutukseen maanomistajien ja eri intressiryhmien kanssa. Tilaamme kaavahankkeiden edellyttämät selvitykset ja yleissuunnitelmat oikea-aikaisesti. Toteutamme kaavahankkeet kustannustehokkaasti ja laadukkaasti yhteistyössä osaavien konsulttien kanssa. Varmistamme kaavahankkeisiin, jotka edellyttävät maankäyttösopimuksia, tarvittavat henkilöresurssit sopimusneuvotteluihin ja sopimusten laatimiseen. Neuvottelemme proaktiivisesti maanomistajien ja eri intressiryhmien kanssa.	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 6
Ulkoinen riski	Taloudellinen riski	Tonttien luovutuksen toteutumisen: Asuntorakentamisen sykliisyys, asuntomarkkinatilanteen heikentymien. Maankäyttösopimusten mukaisten maksujen viivästyminen.	Tontinluovutus: Panostamme asuntotonttihakujen markkinointiin. Kaavoitamme riittävän ja tonttivarannon. Pidämme asuntotonttien hinnoittelun kohtuullisena. Käytämme tonttivarauksissa varausmaksuja ja edistämme	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 6

		<p>Tonttvarausten viivästyminen tai peruminen.</p>	<p>osaltamme aktiivisesti tonttien hankesuunnittelun ja ennakkomarkkinoinnin toteutumista.</p> <p>Maankäyttö Sopimukset: Varmistamme maankäyttö sopimuksia sisältävissä kaavahankkeissa, että käynnistämissopimuksissa asetetut kaavasunnittelun aikataulutavoitteet toteutuvat ja maankäyttö sopimuksissa sovittu kunnallistekniikan rakentaminen etenee aikataulussa.</p>	
--	--	--	---	--

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan kehittämialue	Riski, syy, seuraus, suuruus	Tavoitetaso	Sovittu toimenpide / menettely vuodelle 2025
Investointihankkeiden taloudellinen seuranta	Investointien talousarvion toteutumien vaihtelut sekä määrärahojen alittaminen. Riskin suuruusluokka on merkittävä toteutuessaan.	Investointihankkeet pysyvät hankkeen suunnitelmien kustannusarvion mukaisina. Investointihankinnat tehdään ohjeiden ja määräysten mukaisesti siten, että ne toteutuvat suunnitelluissa aikatauluissa.	Investointien toteumatilanteen raportointi lautakunnalle neljännesvuosittain mukaan lukien osavuosikatsaus ja toimintakertomus.
Kunnan omaisuuden arvon säilyttäminen	Käyttötalouden määrärahat eivät riitä tarkoituksenmukaisen ylläpidon tasoon, minkä seurauksena korjausvelka kasvaa. Riskin suuruusluokka on merkittävä toteutuessaan. Ilmaston muutos lisää erityisesti kunnan ikääntyneiden metsien erilaisten tuhojen esiintymisen todennäköisyyttä.	Rakennetun ympäristön hoidon tason säilyttäminen vähintään lainmukaisella tasolla. Rakennetun ympäristön sekä kunnan omistamien alueiden ylläpidolla taataan turvallinen ympäristö. Kunnossapidon toimenpiteillä säilytetään rakennetun omaisuuden arvo sekä huolehditaan kunnan metsistä.	Käyttötalouden toteumista seurataan säännönmukaisesti. Seurataan, että määrärahat riittävät käyttökustannuksiin. Lautakunnalle raportoidaan toiminnallisten tavoitteiden lisäksi talouden tilanne säännöllisesti. Yleisiä alueita ylläpidetään pitkäjänteisellä suunnitelmalla.
Henkilöstön riittävyys ja ajantasainen osaaminen	Ohut henkilöstöorganisaatio on altis toimintahäiriöille, jolloin käyttösuunnitelmassa asetettuja tavoitteita ei kyetä toteuttamaan. Kriittinen henkilöstö vaihtaa työpaikkaa tai jää eläkkeelle. Osaavaa henkilöstöä ei saada rekrytoitua. Pitkät poissaolot aiheuttavat resurssivajetta. Resurssivajeen vuoksi ei kyetä reagoimaan yllättäviin toimintaympäristön muutoksiin.	Varmistamme prosessikuvausten ajantasaisuuden. Tehdään ennakoivaa henkilöstösuunnittelua. Hyödynnetään sisäistä rekrytointia, kun se on mahdollista. Varmistetaan riittävät resurssit eri tehtävissä. Toiminnan tavoitteet asetetaan vallitsevan resurssitilanteen mukaisesti. Pysymme toimintaympäristön muutoksissa ajan tasalla. Toimintaa ohjaavat asiakirjat päivitetään riittävän usein. Toimiala panostaa koulutukseen ja vahvistaa osaamista asiantuntijatasolla.	Toimialan esihenkilöt varmistavat, että henkilöstön osaaminen on hyvällä tasolla ja että henkilöstö osallistuu koulutuksiin. Esihenkilöt varmistavat henkilöstön ajantasaiset tehtäväkuvat, toimivat sijaisjärjestelyt ja prosessien dokumentoinnin. Toimialan johtoryhmä seuraa henkilöstön vaihtuvuutta ja avoimien paikkojen täyttämistä.
Hankintojen seuraaminen	Riskit:	Hankinnat ovat etukäteen listattu ja aikataulutettu hyvissä ajoin, jotta päättyvät	Hankintoja tekevä yksikkö vastaa hankinnoista ja käyttää tarvittaessa kunnan sisäisiä tai

	<ul style="list-style-type: none"> • Hankintojen viivästymiset • Hankintalain rikkominen • Kunnalle kalliit tai epäkäytännölliset sopimukset <p>Seuraukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeiden lykkääntymiset ja mahdolliset kasaantumiset, jolloin talouden pito vaikeutuu, josta seuraa ylimääräisiä kustannuksia • Hankintalain vastainen toiminta voi johtaa sakkoihin sekä viivästyksiin • Kriittisten toimintojen mahdolliset vakavat häiriöt • Kustannusten nousu, jos hankintasopimus ei vastaa kunnan tarve- tai tahtotilaa <p>Syyt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankintojen oikea-aikaisen toteuttamisen laiminlyönti • Hankintojen vaatavuustaso • Hankintoja tekevien henkilöiden hankintataidot- ja tiedot • Hankintojen määrä <p>Suuruus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikutukset voivat olla merkittäviä • Riskin todennäköisyys on korkea 	<p>sopimukset ehditään uusimaan oikea-aikaisesti. Investointihankkeiden asiakirjojen valmistumisen ajankohta sovitetaan siten, että hankinnat aikataulutetaan tehtäväksi loppuvuoden ja alkuvuoden aikana, jolloin tarjouksia laskevalla yrityksillä on paras kapasiteetti laskea urakoita. Töiden kausiluonteisuudella on tähän vaikutus. Hankintoja tekevien henkilöiden säännölliset hankintakoulutukset.</p>	<p>ulkoisia asiantuntijoita hankintojen sujuvoittamiseksi. Investointihankkeiden suunnittelun aikataulutusta täsmennetään siten, että hankkeiden suunnitelmat valmistuvat kilpailutuksen kannalta optimaaliseen aikaan eli viimeistään lokamarraskuussa. Hankintojen periaatteet viedään Yhdyskuntatekniikan lautakunnan päätettäväksi alkuvuoden 2025 aikana. Yksikön päällikkö/johtaja tarkistaa merkittävät hankinta-asiakirjat ennen hankinnan kilpailutusta. Järjestetään hankintoja tekeville henkilöille hankintakoulutuksia vuoden 2025 aikana.</p>
--	--	--	---

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielinten jäsenet sekä palveluryhmien johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset vastuuhenkilöt vastaavat käyttösuunnitelmassa vastuulleen kuuluvan toimintakatteen, menomäärärahan tai tuloarvion riittävydestä ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta. Käyttösuunnitelmassa annetaan tiedoksi ostolaskujen hyväksyjät, joita kuntakehitysjohtaja voi tarvittaessa päätöksellään muuttaa talousarviovuoden aikana esimerkiksi organisaatio- tai talousrakenteen muuttuessa.

Toimialajohtaja on tilivelvollinen kaikista kustannuspaikoista.

Kuntakehityksen hallinto voi tarvittaessa tiliöidä, asiataarkastaa ja hyväksyä laskuja kaikille kustannuspaikoille hankintarajan puitteissa.

Palveluryhmä	Tilivastuullinen	Nimike	Sijainen	Sijaisen nimike
Kuntakehityksen toimiala	Anna-Kaisa Kauppinen	kuntakehitysjohtaja	Simon Store	elinvoimapäällikkö
Esikunta: Hallinto	Kia Forsell	hallintopäällikkö	Anna-Kaisa Kauppinen	kuntakehitysjohtaja
Elinvoimapalvelujen palveluryhmä	Simon Store	elinvoimapäällikkö	Tero Luomajärvi	kunnanarkkitehti
Palveluyksiköt:				
Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut	Tero Luomajärvi	kunnanarkkitehti	Simon Store	elinvoimajohtaja
Tonttipalvelut	Otso Kärkkäinen	kunnangeodeetti	Markku Korhonen	paikkatietopäällikkö
Paikkatietopalvelut	Markku Korhonen	paikkatietopäällikkö	Otso Kärkkäinen	kunnangeodeetti
Infrapalvelut	Toni Keski-Lusa	kuntatekniikkapäällikkö	Annika Selart	kunnossapitopäällikkö

Investointien tilivelvolliset vastuuhenkilöt:

Muut pitkävaikutteiset menot: paikkatietopäällikkö Markku Korhonen, varalla kunnangeodeetti Otso Kärkkäinen

Liikenneväylät ja puistot: kuntatekniikkapäällikkö Toni Keski-Lusa, varalla kunnossapitopäällikkö Annika Selart

Liikunta - ja virkistysalueet: Toni Keski-Lusa, varalla kunnossapitopäällikkö Annika Selart

Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut

Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut -yksikkö vastaa osaltaan kunnan maankäytön suunnittelusta. Kaavoituksella sekä siihen liittyvällä liikennejärjestelmäsuunnittelulla luodaan edellytykset hyvälle ja toimivalle elinympäristölle, yritystoiminnalle ja yhdyskuntarakenteelle sekä kunnan kasvulle. Kaavoitusohjelman toteuttaminen edistää kunnan vetovoiman vahvistamista samalla kun maankäyttö on ympäristöllisesti, ilmastovaikutuksiltaan ja kaavataloudellisesti kestävä. Asemakaavat ja alueelliset osayleiskaavat laaditaan kuntastrategian ja maankäytön kehityskuvien mukaisesti kunnan kokonaisvaltaisen kehityksen ja ennustettavuuden hallitsemiseksi.

Toiminnan painopistealueet

Yksi Kirkkonummen kuntastrategian 2024-2029 kolmesta visiosta on seuraava: Kirkkonummi on metropolialueen halutuin ja elinvoimaisin kunta. Se edellyttää johdonmukaista, päämäärätietoista ja kustannustehokasta maankäytön suunnittelua. Asuntoalueiden kaavoituksessa painopiste on riittävän pientalotuotannon varmistamisessa, keskusta-alueiden kehittämisessä painopiste on hyvin suunniteltujen ja viihtyisien pienkaupunkien toteuttamisessa sekä elinkeinoelämän tarpeiden ja tavoitteiden edistämiseksi. Kunta neuvottelee sopimusta asuntomessujen järjestämisestä ja vie eteenpäin mahdollisen asuntomessualueen kaavoitusta. Inkilänportin ja muiden potentiaalisten yritysalueiden kaavoituksen käynnistämiseen ja läpiviemiseen varataan resursseja, jotta alue olisi ensi tilassa käytettävissä yritystonttien myyntiin ja markkinointiin.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan tähtää

Maakuntakaavan käynnistymässä oleva päivitys uudella vaihekaavalla edellyttää voimavaroja kunnan etujen valvomisessa, sama koskee uuden MAL-suunnitelman laatimista. Niin ikään maankäyttö- ja rakennuslain jakaminen neljäksi eri laiksi edellyttää edunvalvontaa esimerkiksi annettavien lausuntojen kautta. Edellä kuvattuja hankkeita tehdään vuorovaikutuksessa ja yhteistoiminnassa myös KUUMA-yhteisön kanssa ja sen kautta.

Kaavoitusohjelma ja palveluverkkosuunnitelma kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa. Tavoitteena on yhteensovittaa aiempaa paremmin maankäytön suunnittelu, yhdyskuntarakentaminen ja tarvittavien palvelujen järjestäminen niin, että eri hankkeiden oikea-aikaisella toteuttamisella syntyy kunnalle taloudellista etua ja kuntalaisille sujuvampaa arkea.

TieraCity-ohjelmiston haltuunotto jatkuu kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalveluissa. Ohjelmisto sujuvoittaa toimintaa, mutta käyttöönottovaiheessa viivästykset hankkeiden etenemisessä ovat mahdollisia.

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Vuoden aikana aloitetut kaavahankkeet, OAS, kpl	5	5	5	5	5
Vuoden aikana hyväksytyt (osa)yleiskaavat, kpl	1	1	1	1	1
Vuoden aikana hyväksytyt asemakaavat ja niiden kaavamuutokset, kpl	2	5	5	5	5
Vuoden aikana hyväksytyt ranta- asemakaavat ja niiden kaavamuutokset, kpl	2	0	0	1	1

Tontti- ja paikkatietopalvelut

Tonttipalvelujen tehtävänä on kunnan maapolitiikan toteuttaminen ja maaomaisuuden hallinta: maanhankinta, asemakaavoitukseen liittyvät sopimukset yksityisten maanomistajien kanssa, tontinluovutus, maa-alueiden vuokralle antaminen, tonttijaot sekä kunnan edustaminen maanmittaustoimituksissa.

Paikkatietopalvelut vastaa kunnan paikkatietojärjestelmän, paikkatietoaineistojen ja kuntarekistereiden ylläpidosta ja kehittämisestä sekä viranomaismittauksista ja muista kartoitustehtävistä.

Toiminnan painopistealueet

- Maanhankinta yleiskaava-alueilla
- Hallintamuodoltaan monipuolisen asuntokannan rakentamisen edistäminen tontinluovutusehdoin ja merkittävässä maankäyttösopimuksissa
- Tiera City -paikkatietojärjestelmän käyttöönotto

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Kunnan paikkatietojärjestelmää on päätetty uudistaa hankkimalla Tiera City -järjestelmä, jonka lopullinen käyttöönotto ja hyväksyminen on vuonna 2025. Tiera City -järjestelmän käyttöönoton ajan vuonna 2025 yksikölle kohdistuu ylimääräisiä ict-kustannuksia, koska käyttöönoton ajan on ylläpidettävä myös vanhoja järjestelmiä. Hankinta tehostaa tiedonhallintaa toimintaa, kun tieto on ajantasaista, keskitettyä ja hallittavaa. Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä on tullut voimaan 1.1.2024, lain siirtymäaika 2028 on loppuun. Kunnilla tulee olla kyky vastaanottaa rakennusten tietomalleja 1.1.2025 lähtien. Kolmen vuoden siirtymäaika huomioiden kuntien tulee pystyä välittämään uudet rakennuslupatiedot kunnan järjestelmistä rakennetun ympäristön tietojärjestelmään vuoden 2027 loppuun mennessä. Jatkossa asema- ja yleiskaavat sekä tonttijaot tulee tuottaa kansallisen tietomallin mukaisesti. Uudet tietomallit tulee pystyä toimittamaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään 2028 loppuun mennessä.

Maanvuokratuotoissa on huomioitu vuokratuottojen kasvu sopimusten indeksitarkistusten myötä. Luovutettavien Juhlakallion ja Tolsanmäen tonttien lohkomiskustannukset lisäävät palvelujen ostojen määräraharahatarvetta.

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Luovutetut AO-tontit, kpl	3	50	50	50	50
Luovutetut tuottajamuotoiset asuntotontit, rakennusoikeus km ²	4200	5000	3500	5000	5000

Infrapalvelut

Infrapalvelut -palveluryhmä vastaa yleisten alueiden, kuten katujen, torien, liikennealueiden, puistojen, leikkipaikkojen, viheralueiden, lähivirkistysalueiden sekä maa-, metsä- ja vesiomaisuuden investointirakentamisesta sekä hoidosta ja ylläpidosta. Palveluryhmä vastaa yksityistieavustuksista, hylättyjen ajoneuvojen viranomaistehtävistä sekä sijoitus-, katu- ja yleisten alueiden käyttö lupien myöntämisestä. Infrapalvelut tuottaa kunnan sisäisen tilaaja-tuottajamallin mukaisesti liikuntapaikkojen investointirakentamisen sekä yllä- ja kunnossapidon. Lisäksi palveluryhmä vastaa HSL yhteistyöstä ja joukkoliikenteeseen liittyvistä tehtävistä.

Toiminnan painopistealueet

Toiminnan painopistealueet ovat: asemakaava-alueiden suunnittelu ja rakentaminen sekä niiden yllä- ja kunnossapitotehtävät, joukkoliikenne, liikennejärjestelmä, liikenneturvallisuus, yksityistiet, infrapalvelujen lupapalvelut kuten katu- ja yleisten alueiden sijoitusluvut sekä kaivu- ja työluvut, liikuntapaikat.

Asemakaava-alueiden suunnittelu pitää sisällään asemakaavan laatimisvaiheen yleissuunnittelun, jossa mm. määritetään katualueen leveys ja korkeusasema sekä tehdään vesihuollon yleissuunnitelma. Yleissuunnittelussa suunnitellaan katu- ja yleisten alueiden kuivatuksen peruseräkkeet. Yleissuunnittelun pohjalta voidaan tarvittaessa antaa mm. hulevesien käsittelyyn liittyviä kaavamääräyksiä tai muita rakennettuun ympäristöön liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Yleissuunnittelu on tärkeä osa asemakaavoitusta. Asemakaava-alueiden suunnittelu pitää sisällään asemakaavan lainvoimaistuttua katu- ja yleisten alueiden suunnittelun, joka on seuraava lain mukaan tehtävä vaihe. Katu- ja yleisten alueiden suunnitelmat ovat tärkeä vaihe, jossa kuntalaiset osallistetaan asemakaavan toteuttamiseen ja jossa kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa asemakaavan toteuttamiseen. Katu- ja yleisten alueiden suunnitelmat ohjaavat rakennussuunnittelua. Asemakaavan toteuttamisen kannalta oleelliset suunnitelmat ovat toteuttamisvaiheen rakennussuunnitelmat, joiden perusteella kilpailutetaan rakennusurakat ja toteutetaan rakennushanke.

Asemakaava-alueiden rakentamiseen kuuluu rakennussuunnitelmien mukainen toteuttaminen. Toteuttamisen ensimmäinen vaihe on rakennusurakoiden kilpailuttaminen, joka hyvin keskeinen ja tärkeä vaihe asemakaava-alueen toteuttamisessa. Asemakaava-alueen toteuttamisen tärkein vaihe on varsinainen toteuttaminen eli alueen rakentaminen. Asemakaavan rakentamiseen kuuluvat katu- ja yleiset alueet (puistot, torit, liikuntapaikat, leikkipaikat jne.) sekä vesihuollon rakentaminen. Rakentaminen pitää sisällään alueiden hulevesiratkaisujen toteuttaminen sekä valaistuksen rakentaminen.

Yllä- ja kunnossapitotehtäviin kuuluu mm. katujen päällysteiden korjaukset, katujen talvi -ja kesäkunnossapito, katuvalaistuksen ylläpito, viheralueiden hoito, leikkipaikkojen ja koirapuistojen, hulevesijärjestelmien sekä lähivirkistysalueiden ylläpito. Kunnan toimintaa kunnossapidossa ohjaa Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta.

Joukkoliikenne on tärkeä osa infrapalvelujen toimintaa ja se muodostaa merkittävän osa kuntakehityksen toimialan käyttötalouden kustannuksista. Joukkoliikenneviranomaisena toimii HSL, mutta kunnalla on tärkeä rooli toiminnan järjestämisessä ja ohjauksessa sekä yhteistyössä HSL:n kanssa.

Liikennejärjestelmäsuunnittelua tehdään kuntakehityksen toimialalla kattava seudullisen suunnitteluyhteistyön (mm. MAL-suunnittelu).

Liikenneturvallisuuteen kuuluu liikenneturvallisuustyö, joka pitää sisällään mm. liikennevalistuksen ja -kasvatuksen, liikenneturvallisuustyöryhmän toiminnan, liikenneturvallisuusaloitteiden käsittelyn sekä lautakunnan päättämien liikenneturvallisuuskohteiden toteuttamisen ja kuntalaisilta tulevan liikenneturvallisuuspalautteen käsittelyn.

Yksitystiekokonaisuuden alle kuuluu lähtökohtaisesti kunnossapito-, peruseräkkeiden- ja valaistusavustusten käsittely. Infrapalveluissa annetaan avustuksiin liittyvää neuvontaa.

Infrapalvelujen lupapalvelut muodostavat tärkeän osan toimivaa kaupunkirakennetta mahdollistaen sähkö- ja telekaapeleiden ja -laitteiden sijoittamisen kunnan katu- ja yleisille alueille sekä niiden rakentamisen kunnan katuverkolla sekä yleisillä alueilla. Sijoituslupien käsittely sekä kaivu- ja työ lupien valvonta on tärkeä osa infrapalvelujen jokapäiväistä työtä.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta hallinnoi kunnan liikunta- ja virkistysalueita. Alueiden hoito ja ylläpito tapahtuu infrapalvelujen kunnossapitopalveluiden toimesta. Liikunta- ja virkistysalueiden hoitoa ohjaa liikunta- ja virkistysalueiden hoitoluokitus -asiakirja. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää liikuntapaikkojen hoitoluokituksesta ja niiden sijoituksesta eri hoitoluokkiin.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat kunnallistekniikan suunnitteluun lähinnä yleisen kustannustason muuttuessa ja kun suunnittelun puitesopimuskausi vaihtuu tai käyttöön otetaan sopimuksen optiokaudet. Muutokset ovat olleet maltillisia. Suunnittelun laatutasossa on suuria vaihteluita eri suunnittelutoimistojen välillä. Erityisesti laatutasolla voi olla merkittäviä vaikutuksia toteuttamisvaiheessa ja erityisesti suunnitteluvirheiden vaikutus korostuu. Suunnittelun laadulla on suora vaikutus rakennushankkeen lisä- ja muutostöiden määrään.

Asemakaava-alueiden toteuttamisvaiheen kilpailutusvaiheessa yleisenkustannustason vaihtelut voivat vaikuttaa merkittävästi urakoiden hintaan. Tällä hetkellä rakennusalan yleinen tilanne näkyy siinä, että infraurakoita tehdään paljon. Toisaalta myös vapaata kalustoa on paremmin saatavilla, jonka johdosta hintataso on kohtuullinen. Vuoden 2021 lopussa alkanut hintojen voimakas nousu on rauhoittunut ja markkinat ovat tasaantuneet. Tulevaisuudessa urakoiden hintaan vaikuttaa erityisesti uusiomateriaalien hyödyntämisen aste. Kunnallistekniikan urakoissa pyritään lisäämään uusiomateriaalien käyttöä vuonna 2025 alkavissa urakoissa.

Infrapalvelujen kunnossapidon ja korjaamisen määrärahoja kohdistetaan tärkeimpiin toimenpiteisiin ja tämä vaikuttaa kunnossapidon tasoon.

- Katujen päällysteiden uusimisen ja korjausten määrärahat kohdennetaan välttämättömiin korjauksiin, mutta ne eivät riitä korjausvelan pienentämiseen. Infraomaisuuden korjausvelkaa pyritään hallitsemaan investointiosaan sisältyvien saneeraushankkeiden kautta. Katujen päällystämiseen varataan vuodelle 2025 250 000 € määräraha.
- Hulevesijärjestelmän ylläpidossa keskitytään akuutteihin ongelmatilanteisiin ja hulevesien hallintarakenteiden kunnossapito-ohjeen mukaisia toimenpiteitä tehdään rajoitetusti. Hulevesien hallinnan parantamisen toimenpiteitä sisältyy Yhdyskuntatekniikan lautakunnan talousarvion investointiohjelmaan. Hulevesijärjestelmäomaisuuden kunnon kartoitus sisältyy tulevien vuosien ohjelmaan, jota varten on varattava riittävä määräraha taloussuunnitelmavuosille. Hulevesiverkoston kunnon kartoittaminen on aloitettu vuonna 2023. Työ on mittava ja se jatkuu tulevina vuosina. Hulevesiverkoston korjausvelka on merkittävä. Vuodelle 2025 varataan 200 000 € määräraha hulevesiverkoston akuutteihin kunnossapitokorjauksiin.
- Katujen kunnossapidon kustannukset vaihtelevat sääolosuhteiden mukaan. Talousarvio 2025 esityksessä katujen kunnossapidon kustannuksia sopeutetaan tarvittaessa seuraavasti:
  - Kadut harjataan talven hiekoitussepelistä, mutta tehokas pölyntorjunta vaatii katujen pesua. Katujen kevätpesua voidaan supistaa olosuhteiden mukaisesti.
  - Katujen varret ja jalankulku- ja pyöräilyväylien reunat niitetään pääsääntöisesti kerran vuodessa.
  - Katujen talvikunnossapidon yhteydessä on aika ajoitin tarvetta lumen ajolle. Lumenajoa vähennetään varastoimalla lunta rakennetun ympäristön yleisillä alueilla.
- Lähivirkistysalueiden, puistojen ja leikkipaikkojen hoidon tasoa arvioidaan tarvittaessa. Kesäkuukkaistutukset kuitenkin toteutetaan.
- Yksittäisten aloitteiden ja palautteiden perusteella tehdään välttämättömimmät toimenpiteet tai varustelutason parannukset.

Talousarviossa on varauduttava kustannusindekseihin sidottujen sopimusten, energia- ja polttoainekustannusten sekä rakennusmateriaalien kustannusnousuun. Vuonna 2024 kunnallistekniikkapalveluiden hinnat ovat nousseet huomattavasti. Tämä johtuu osittain inflaation vaikutuksista sekä rakennuskustannusten noususta. Inflaatio oli helmikuussa 2024 noin 3 %. Rakennuskustannusindeksi, joka sisältää myös maanrakennuksen kustannukset, on ollut nousussa ja tämä heijastuu infrapalveluiden hintoihin. Infrapalveluiden ostopalveluiden hinnat ovat nousseet vuoden 2023 tasosta noin 8 %. Hintojen nousu tapahtuu viiveellä, koska sopimukset ovat yleensä 2–3 vuotta kiinteillä hinnoilla. Esim. maanrakennusindeksi on nousut aikaisemmista sopimuksista takaisesta yli 20 %, joka tulee vaikuttamaan hintatasoon uusien kunnossapitourakoiden alkaessa vuoden 2024 aikana. Hintojen nousun vaikutus näkyy vuoden 2025 kunnossapidon kustannuksissa kokonaisuudessaan.

Uudisrakentamisen myötä ylläpidettävien alueiden laajuus ja kunnossapidon kustannukset kasvavat joka vuosi. Erityisesti Juhlakallion alueen valmistuminen tulee nostamaan kunnossapidon kustannuksia. Uudisrakentamisen vaikutuksesta korjaustoimenpiteiden tarvetta ja ajoitusta arvioidaan tapauskohtaisesti ja kunnossapidon tasoa sovitetaan käytössä oleviin määrärahoihin. Määrärahojen pysyminen samalla tasolla tai niiden pienentyminen johtaa nopeasti korjausvelan nopeaan kasvamiseen. Korjausvelan kasvu puolestaan johtaa nopeasti kunnallistekniikkapalvelujen tuottamien palvelujen heikkenemiseen ja sitä myötä kunnan elinvoimaisuuden heikkenemiseen. Kunnan on turvattava lakisääteisten tehtävien rahoitus.

Kunnan metsien hoidossa on usean vuoden tauko ja tästä johtuen metsien hoitovelka on kasvanut merkittäväksi. Hoitovelkaa on vähintään 20 000 m³. Vuoden 2025 aikana syntynyttä hoitovelkaa korjataan vähintään 5 000 m³ verran. Edellytyksenä on, että Kirkkonummen metsien hoito -ohjelma (ent. metsästrategia) on hyväksytty ja saanut lainvoiman. Metsien hoidosta syntyneet kulut katetaan puunmyyntituloilla ja vuoden 2024 arvion mukaan kunnan puun myynnistä saatava nettotuotto on 150 000-250 000 €.

Jatkossa metsänhoidon toimenpiteitä, hiilitasetta, kustannuksia ja tuloja seurataan ja raportoidaan kunnan metsien hoito - ohjelman mukaisesti.

Palveluryhmän toiminnan suurimmat kustannuserät

- Henkilöstökustannukset (1,3 milj. €)
- Palvelujen ostot (3,1 milj. euroa), josta suurimmat erät ovat
  - Rakennusten ja alueiden rakentamispalvelut, josta suurimmat erät ovat
    - Kunnossapitourakat (sisältää Liikennealueiden kunnossapito (1 770 000 €)
    - Lähivirkistysalueiden hoito (650 000 €)
    - Hulevesijärjestelmien ylläpito (200 000 €)
  - Asiantuntijapalvelut (74 500 €)
  - ICT-palvelut (101 000 €)
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat (0,4 milj. euroa), josta suurimmat erät ovat
  - Sähkö ja kaasu (305 000 €)
  - Vesi (18 000)
  - Muu materiaali (45 500 €)
- Avustukset (0,215 milj. euroa)
- Muut toimintakulut, josta suurimmat erät ovat
  - Rakennusten ja huoneistojen vuokrat (60 000 €)
  - Koneiden ja laitteiden vuokrat (16 000 €)

Suurimmat kustannusten nousupaineet kohdistuvat erityisesti liikennealueiden hoitoon, viheralueiden hoitoon ja ICT-palveluihin. Talvikunnossapidon ja uudelleen päällystysten toteutuneet kustannukset raportoidaan lautakunnalle erikseen hoitokausittain.

Liikenneturvallisuustoimenpiteisiin on varattu 50 000 määräraha. Lautakunta päättää erikseen määrärahalla toteutettavista toimenpiteistä liikenneturvallisuustoimintaryhmän ja kuntalaisten aloitteiden perusteella.

Avustukset

Talousarvioehdotukseen on varattu nk. talkooavustus määräraha 50 000 euroa avustuksille (määräraha on alustavasti jaettu seuraavasti: kuntalaisten, yhdistysten ja yhteisöjen haettavaksi yleisten alueiden ympäristön parantamiseen 30 000 euroa ja nuorisoseura- ja yhdistystalojen peruskorjaukseen 20 000 euroa). Vesiensuojelun avustukset ovat siirretty rakennus- ja ympäristölautakunnan määrärahoihin. Yksityistieavustuksiin on varattu 165 000 euroa. Yksityistieavustuksen tarkoituksena on tukea tiekuntia, jotta vakituisen asutuksen piirissä olevat yksityistiet pysyisivät kunnossa.

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Hoidetut viheralueet, ha	162	170	122	123	124
Kunnossapidettävät liikenneväylät, km	268	266	281	284	287
josta katuja, km	132	132	136	137	138
josta katujen vierellä olevia kevyen liikenteen väyliä, km	83	82	85	86	87
josta muista kevyen liikenteen väyliä ja puistoraitteja, km	53	52	55	56	57
josta pysäköintialueita, ha	5,9	5,8	5,8	5,9	5,9

Joukkoliikenne

Tehtävä käsittää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) kuntaosuudet sekä liityntäpysäköinnin menot. HSL on Kirkkonummen joukkoliikenteen toimivaltainen viranomaisena. HSL:n tehtävä on suunnitella ja järjestää toiminta-alueensa joukkoliikennekokonaisuus. HSL kilpailuttaa ja hankkii Kirkkonummen kunnan tarvitsemat joukkoliikennepalvelut, joihin liittyvät sopimukset näin ollen ovat HSL:n ja liikennöitsijöiden välisiä.

Kirkkonummen HSL-kuntaosuus on budjetoitu talousarvion laadintahetkellä käytettävissä olevan HSL:n hallituksen esittämän toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti. Laskutettava kuntaosuus 2025 on 8,758 milj. euroa. Kuntaosuus ennen edellisten vuosien ylijäämän vähennystä vuonna 2025 on 8,871 milj. euroa ja subventioaste 52,4%.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Länsimetron jatke Kivenlahteen valmistui vuonna 2022, mikä heijastuu kasvaneina infrakustannuksina Kirkkonummen kuntaosuudessa. Poikittainen pikaraitioyhteys Raide-Jokeri otettiin käyttöön vuonna 2023 ja raitiotie Pasilasta Kalasatamaan vuonna 2024. Kruunusillat -raitiotiehanke valmistuu 2027 mennessä. Lisäksi seudulla on useita muita raitiotie- ja joukkoliikennehankkeita rakenteilla tai suunnitteilla. Rakenteilla olevalla Espoon kaupunkiradalla on merkittäviä rakentamisen aikaisia vaikutuksia Kirkkonummen junaliikenteeseen. Espoon kaupunkiradan rakentamisen aikaiset junaliikenteen katkot vaikeuttavat liikkumista Kirkkonummellakin.

Kirkkonummella alkoi uusi HSL:n liikennöintisopimus vuoden 2023 alussa. Kirkkonummen liityntälinjat liikennöidään Matinkylään ainakin vuoteen 2029 asti, johon mennessä tulee päättää päätepusäkkivaihtoehto joko Matinkylään, Espoonlahteen tai Kivenlahteen. Jälkimmäisissä vaihtoehdoissa pääosalle matka-aika Kirkkonummelta Matinkylään, sen itäpuolelle ja Helsinkiin piteneisi. Veikkolassa linjan 280 järjestämistapa muuttui sopimusliikenteeksi vuonna 2024, jolloin ELY-keskus ja Länsi-Uudenmaan kunnat tilaavat alueensa joukkoliikenteen. HSL:n lippujen käyttöoikeus säilyi linjalla.

HSL:n strateginen tavoite vuodelle 2025 on 400 miljoonaa nousua (2019 taso), mutta seudun matkustajamäärien kehitys on jäljessä tavoitteesta. Kirkkonummella joukkoliikenteen nousijamäärät ovat jo saavuttaneet vuoden 2019 tason. Alennetut ABCD- ja CD-lippujen hinnat vaikuttavat lipputulokertymään. Vuonna 2025 arvonlisäveron korotuksen lisäksi infra- ja operointikustannusten nousu sekä valtion ilmastoperusteisen tuen poistuminen tuovat painetta lipunhintojen korotukseen. Lisäksi epävakaa taloustilanne heijastuu joukkoliikenteeseen. Suuret infrainvestoinnit rasittavat HSL:n taloutta infrakustannusten kasvuna.

Matkustajamäärien kehityksen esteeksi voi muodostua nykyinen koronavuosina karsittu palvelutaso. Kilpailukykyinen ja houkutteleva joukkoliikenne vaatisi panostuksia palvelutasoon matkustajamäärien kasvun jatkumiseksi, mutta samanaikaisesti joukkoliikenteen yli 50 %:n subventioaste rajoittaa kuntaosuuden kasvattamista.

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankeryhmään on tehtävätasolla budjetoitu kunnan rahoitusosuus sellaisiin hankkeisiin, jotka eivät jää kunnan käyttöomaisuudeksi. Lisäksi hankeryhmään on budjetoitu asiantuntijapalveluhankinnoista aiheutuvat tavanomaista suuremmat kartoituskustannukset.

Muut pitkävaikutteiset menot 90 000 €

Vuonna 2025 investointirahaa käytetään erilaisten paikkatietoaineistojen tuottamiseen ja täydentämiseen. Lisäksi kunnan paikkatietojärjestelmää päivitetään ja laajennetaan palvelemaan paremmin nykyaikaisten paikkatietojen tuottamista ja käsittelyä.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti 27.4.2023 hankkia Tiera Oy:n Tiera City-paikkatietojärjestelmän. Hankinnan projektisuunnitelman mukaan järjestelmän käyttöönotosta ja konversioista suoritetaan loput (65 000€) vuonna 2025. Lisäksi vuonna 2025 Helsingin seudun ympäristö palvelut HSY kilpailuttaa koko pääkaupunkiseudun kattavan ilma-kuvaushankkeen, jossa myös Kirkkonummi on mukana omalla osuudellaan (25 000€)

Kiinteät rakenteet

Liikenneväylät ja puistot

Yleissuunnittelu 770 000 €

- Prikiranta. Tuleva asuntomessualue. Suunnittelu käynnistynyt vuonna 2024 ja jatkuu vuodelle 2025.
- Villa Hagan puisto
- Kt 51
- Kantvikin koulun alue
- Pippurniemi
- Hupisaari
- Sarvvikinranta
- Tassumäki
- Eerikinkartano

Katu- ja rakennussuunnittelu 1 360 000 €

- Tallinmäki. Kirkkonummen torin ympäristö. Suunnittelu alkanut vuonna 2024.
- Tolsanportti
- Pohjois-Jorvas
- jk+pp Kuusala- Jeppas
- Mt 110 jk+pp välillä Palajärventie (Vihti)- Kyntäjäntie (Kirkkonummi)
- Brissaksentie
- Ristikalliontie, Rajakalliontie ja Sirkkutie
- Mustikkarinne
- Nissnikun saattoliikennepaikka
- Länsilenkki
- Kiilakallio
- Asemapolun ylikulkusillan korjaus

Urakat 24 400 000 €

- Kirkkonummentie ja Överbyntie. Kirkkonummen keskustan suurin infrahanke, jossa parannetaan Kirkkonummentien ja Överbyntien liikenteen sujuvuutta sekä alueen hulevesien käsittelyä.
- Läntinen Gesterby
- Tallinmäki
- Tolsanmäki
- Masalanportti 2.vaihe
- Sarvvikinportti
- Kolabacken
- Tievalaistus kohde 15: Överbyntie väli Isosuontie- kunnan raja
- Tievalaistus kohde 14: Veklahdentie väli Sepänkyläntie - Kivisillantie
- Eerikinkartanon liikenneturvallisuuden parantaminen
- mt 110 jk+pp Veikkola- Kolmiranta
- Sokeritehtaantie
- Munkinmäentien saneeraus
- Veikkola, alue 18 (Paasitie)
- Veikkola, alue 12
- Gesterbyntori
- Länsilenkki
- Ojangontien liikenneturvallisuuden parantaminen
- Munkinmäentie välillä Purokummuntie- Munkkullan silta

Arvioidut määrittelemättömät hankkeet 1 220 000 €

- Tie- ja katuvalaistuksen uusiminen EU-säädösten mukaiseksi
- Hulevesijärjestelmien saneeraus
- Hankkeiden jälki/takuaikaiset kustannukset
- Bussipysäkkien peruskorjaukset
- Aitojen hankinta ja korjaukset
- Leikkipaikkojen peruskorjaukset
- Pienet suunnittelukohteet

Liikunta ja virkistysalueet

Suunnittelu 175 000 €

- Tekojääkenttä
- Masalan urheilupuiston muutokset
- Jerikonmäen kuntoradan/ latujen perusparantaminen
- Keskustan tekonurmen uusiminen

Rakentaminen 1 870 000 €

- Veikkolan yleisurheilukenttä
- Syväjärven uimaranta
- Kuntoratojen / latuverkoston infokylttien ja opasteiden uusiminen
- Meikon ja Linlon tulisijojen uusiminen
- Veikkolan urheilupuiston ulkokuntosalilaitteet

Investointiyhteenveto 2025

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan investoinnit	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Liikenneväylät ja puistot	-27 750 000	-36 900 000	-30 340 000	-26 410 000	-37 970 000
Suunnittelut	-2 130 000	-3 300 000	-1 680 000	-2 480 000	-1 250 000
*jatkuvat hankkeet					
Yleissuunnittelu	-770 000	-200 000	-400 000	-100 000	0
Killinmäki			-100 000	-50 000	
Tolsanportti					
Villa Hagan puisto	-50 000				
kt 51	-20 000				
Kantvikin koulun alue	-50 000				
Jollanranta					
Prikiranta	-100 000				
Pippurniemi	-100 000				
Hupisaari	-50 000				
Jorvaksenkolmio			-150 000	-50 000	
Masalan asemanseutu (masalantie 2. vaihe)			-100 000		
Sarvvikinranta	-100 000				
Tassumäki	-150 000				
Eerikinkartano	-150 000				
Pohjoinen Siikajärvi			-50 000		
Pohjoinen Inkilänportti ja (Hammarssinmäki)		-100 000			
Pedersinportti		-100 000			
Katu- ja rakennussuunnittelu	-1 360 000	-3 100 000	-1 280 000	-2 380 000	-1 250 000
Asemakaari 2. vaihe				-400 000	
Killinmäki					-300 000
Kirkkolaakson kauppakeskus					-150 000
Tolsanportti	-300 000				
Villa Hagan puisto		-300 000			
Kantvikin koulun alue		-200 000			

Jollanranta					
Prikiranta			-300 000		
Pippurniemi				-300 000	
Hupisaari			-200 000		
Jorvaksenkolmio					-300 000
Masalan asemanseutu (Masalantie 2.vaihe)				-300 000	
Sarvikinranta			-300 000		
Tassumäki			-150 000	-150 000	
Eerikinkartano			-300 000		
Pohjoinen Siikajärvi					-200 000
Tallinmäki	-100 000				
Kvis				-300 000	
Pohjois-jorvas			-300 000		
Masalantie 3.vaihe					
Hevoshaan p-alue			-30 000		
Neidonkallion p-alue				-30 000	
Suonsyrjän p-alue			-30 000		
Puronsuuntien p-alue				-30 000	
Lapinkylänjärven yhteys				-20 000	
jk+pp Sjököllantie/kylmäläntie**			-300 000		
jk+pp kuusala-jeppas	-100 000				
Lemetin raitti				-80 000	
Tolsa-jorvas jk+pp				-500 000	
Mt 110 jk+pp välillä Palajärventie (Vihti)-Kyntäjätie (Kirkkonummi)	-10 000				
Brissaksentie	-150 000				
Ristikalliontie, Rajakalliontie ja Sirkkutie	-300 000				
Paadistenkaari, Munkinmäentie				-150 000	
Rovastinpuisto					
Neidonkaari				-300 000	
Frännäsintie- Hulluksentie- Kapteeninpolku				-300 000	
Lindalintie				-300 000	

Kotiniitynrinne, kotiniityntie		-100 000			
Mustikkarinne	-200 000	-200 000			
Nissnikun saattoliikennepaikka	-50 000				
Veikkolapuro II		-300 000			
Veikkolan torin uudistaminen		-20 000			
Länsilenkki	-50 000				
Sundsbergin kumparepuisto ja Musketööripuiston aidat		-20 000			
Kiilakallio	-50 000				
Asemapolun ylikulkusillan korjaus (Bron kävelysilta)	-50 000				
Turuntie, 125		-50 000			
Pohjoinen Inkilänportti ja (Hammarssinmäki)			-300 000		
Pedersinportti				-200 000	
kt 50, vaihe 1					-300 000
Urakat	-24 400 000	-32 380 000	-27 440 000	-22 710 000	-35 500 000
**hanke voidaan käynnistää vuonna 2024, mikäli hankeryhmän määrärahaa vuodelle 2024 on vapautunut käynnistymättömien / toteutumattomien hankkeiden takia					
Asemankaari, 2.vaihe					-20 000 000
Killinmäki					
Kirkkolaakson kauppakeskus					
Pedersinportti					
Tolsanportti		-5 000 000			
Villa Hagan puisto			-2 000 000	-3 000 000	
Prikiranta			-7 000 000		
Jollanranta					
Pippurniemi					-3 000 000
Hupisaari			-1 000 000		
Jorvaksenkolmio					-2 000 000
Masalan asemanseutu (Masalantie 2.vaihe)					-2 000 000
Sarvvikinranta				-2 500 000	-2 000 000
Tassumäki				-5 000 000	
Eerikinkartano			-4 000 000	-4 000 000	
Pohjoinen Siikajärvi					

Nissnikun saattoliikennepaikka		-800 000			
Kantvikin koulun alue			-800 000		
Kirkkonummentie ja Överbyntie	-7 000 000	-7 000 000			
Läntinen Gesterby	-2 000 000	-1 500 000			
Tallinmäki	-2 800 000	-2 800 000			
Tolsanmäki	-4 000 000	-200 000			
Jorvaksenkolmio					
Kvis, 1.vaihe					
Kvis, 2. vaihe					
Pohjois-Jorvas, 1. vaihe			-3 500 000	-3 500 000	
Pohjois-jorvas, 2. vaihe					-2 000 000
Masalanportti 2.vaihe	-100 000				
Mustikkarinne		-4 000 000	-2 000 000	-100 000	
Sarvikinportti**	-1 000 000				
Kolabacken	-2 000 000				
Rovastinpuisto				-400 000	
Finnsbackan ja Pitäjätuvan puistot				-110 000	
Hevoshaan p-alue			-100 000		
Neidonkallion p-alue				-100 000	
Tievalaistus kohde 15: Överbyntie väli Isonsuontie-kunnan raja	-100 000				
Tievalaistus kohde 14: Veklahdentie väli Sepänkyläntie-Kivisillantie suunnittelu ja rakentaminen	-100 000				
Sokerimestarintien p-alue		-100 000			
Kantvikin koirapuisto		-80 000			
Suonsyrjän p-alue		-100 000			
Puronsuuntien p-alue				-100 000	
Impivaaranpolku ja p-alue			-100 000		
Kaskelantien p-alue				-100 000	
Eerikinkartanontien liikenneturvallisuuden parantaminen	-100 000				
Hirsalantien jk+pp			-400 000		
Överbyntien jk+pp**		-1 800 000			

mt 110 jk+pp	-500 000				
jk+pp kuusala-jeppas				-500 000	
Tolsa-jorvas jk+pp					-1 500 000
Naissaarintie- Tuomitie ulkoilureitti				-300 000	
Sokeritehtaantie	-100 000	-3 000 000			
Brissaksentie			-1 000 000		
Ristikalliontie			-1 000 000		
Munkinmäentien saneeraus	-2 000 000	-2 000 000			
Veikkola, alue 18 (Paasintie**)	-400 000				
Veikkola, alue 18 (Impivaarantie, Männistöntie)		-2 200 000			
Veikkolapuro II			-3 500 000		
Veikkola, alue 12	-800 000				
Veikkolan torin uudistaminen			-100 000		
Kaksoskujan leikkipaikka ja lähipuisto		-500 000			
Sundsbergin kumparepuisto ja Musketööripuiston aidat			-40 000		
Neidonkaari				-1 000 000	
Frännäsintie- Hulluksentie- Kapteeninpolku					-1 000 000
Gesterbyntori	-100 000				
Kotiniitynrinne				-1 000 000	
Lindalintie					-2 000 000
Länsilenkki	-600 000				
Asemapolun ylikulkusillan korjaus (Bron kävelysilta)		-1 000 000			
Lapinkylänjärven yhteys				-500 000	
jk+pp Sjökölläntie/kylmäläntie**			-800 000		
Paadistenkaari, Munkinmäentie				-500 000	
Kiilakallio		-300 000			
Ojangontien liikenneturvallisuuden parantaminen	-100 000				
Munkinmäentie välillä Purokummuntie- Munkkulan silta	-600 000				
Turuntie, 125			-100 000		
Arvioidut määrittelemättömät hankkeet	-1 220 000	-1 220 000	-1 220 000	-1 220 000	-1 220 000
Tie- ja katuvalaistuksen uusiminen EU-säädösten mukaiseksi	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000

Hulevesijärjestelmien saneeraus	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Hankkeiden jälki/takuuaikaiset kustannukset	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Bussipysäkkien peruskorjaukset	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Aitojen hankinta ja korjaukset	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Leikkipaikkojen peruskorjaukset	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Pienet suunnittelukohteet	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Liikunta- ja virkistysalueet	-2 045 000	-1 980 000	-1 950 000	-1 130 000	-1 100 000
*jatkuvat hankkeet					
Suunnittelu	-175 000	-30 000	-80 000	0	0
Tekojääkenttä	-50 000				
Laajakallion lähiliikuntapaikka			-50 000		
Masalan urheilupuisto: beach volley-kentän siirto Nissniku-talon saattoliikennetkaisuun vuoksi sekä nykyisen asfalttialueen ja monitoimiareenan sekä ulkokuntosalilaitteiden uusiminen	-30 000				
Masalan kuntoportaat		-30 000			
Jerikonmäen kuntoradan/ latuverkoston perusparantaminen sis. paikoitus, valaistus, yhdysilta, maa-alueet, yhdistelmäreittimahdollisuuden (kävely-hiihto) selvittäminen ja suunnittelu.	-60 000				
Masalan nurmikentän muuttaminen monitoimikentäksi	-5 000				
Keskustan tekonurmen uusiminen	-30 000				
Syväjärven uimarannan perusparannus			-30 000		
Rakentaminen	-1 870 000	-1 950 000	-1 900 000	-1 130 000	-1 100 000
Keskustan tekonurmen uusiminen				-270 000	
keskustan yleisurheilukentän perusparannus (perusparannus ei sisällä katsomon kattamista eikä uutta varastorakennusta)		-1 500 000			

keskustan urheilupuiston varasto				-190 000	
Tekojääkenttä			-900 000		
Juhlakallion ulkokuntosali ja Heikkilän pallokentän aidan uusiminen					-300 000
Veikkolan yleisurheilukentän perusparannus	-1 200 000				
Masalan nurmikentän muuttaminen monitoimikentäksi				-350 000	
Linlon esteetön reitti		-250 000			
Linlon p-alue		-150 000			
Meikon p-alue					-100 000
Syvjäjärven uimarannan perusparannus	-500 000				
Kuntoratojen/ latuverkoston infokylttien ja opasteiden uusiminen	-40 000				
Ulkokuntoilulaitteiden uusiminen ja kehittäminen (ulkokuntosalit)		-50 000			
Laajakallion lähiliikuntapaikka					-700 000
Masalan urheilupuisto: beach volley-kentän siirto Nissniku-talon saattoliikenneratkaisun vuoksi sekä nykyisen asfalttialueen ja monitoimiareenan sekä ulkokuntosalilaitteiden uusiminen			-550 000		
Veikkolan urheilupuiston ulkokuntosalilaitteet	-50 000				
Masalan kuntoportaat				-70 000	
keskustan graffitiseinän uusiminen ja siirtäminen	-30 000				
Meikon ja Linlon ulkoilualueiden nuotiopaikkojen uusiminen	-50 000				
Veikkolan lähiliikuntapaikan välineistön ja pintamateriaalien uusiminen				-250 000	
Jerikonmäen kuntoradan/ latuverkoston perusparantaminen. Selvitetään hiihtomahdollisuudet talvella joko tekolumella tai muulla menetelmällä.			-450 000		
Muut pitkävaikutteiset menot					
	-90 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Yhdyskuntatekniikan lautakunnan investoinnit yhteensä	-29 885 000	-38 950 000	-32 390 000	-27 610 000	-39 140 000

Kaavoitusohjelman vuoden 2025 hankkeiden tavoitteelliset aikataulut (1/2)

oyk tarkoittaa osayleiskaavaa

(ra) tarkoittaa ranta-asemakaavaa

(ap) tarkoittaa pientalovalaista kaavahanketta

Keskinen Kirkkonummi (sis. kuntakeskuksen ja sen lähialueen), vuoden 2025 suunnittelukohteet

hanke	tammikuu-huhtikuu	toukokuu-elokuu	syyskuu-joulukuu	muuta
Keskusta, Gesterby				kaavoitus jatkuu v. 2027
Keskusta, Jokiniitty				selvitetään kaavoituksen käynnistämistä
Keskusta, Kirkkolaakson kauppakeskus				selvitetään kaavoituksen eteenpäinviemistä edell. käynnistys sopimuksen päivittämistä
Keskusta, Pedersinportti				kaavoitus vireille v. 2026
Keskusta, Rajanotkontie		hyväks. (kh, kv)		edell. maankäyttösopimusta
Keskusta, Villa Hagan puisto	ehdotus+LYRO (kh)			edell. maankäyttösopimusta
Louhosrinne, Killinmäki (ap)				kaavoitus vireille v. 2026
Tolsa, Tolsanjärvi (ap)				kaavoitus jatkuu v. 2027
Tolsa, Eteläinen Tolsanportti	tarkistettu ehdotus (kh)	hyväks. (kh, kv)		edell. maankäyttösopimusta
Tolsa, Pohjoinen Tolsanportti	tarkistettu ehdotus (kh)	hyväks. (kh, kv)		edell. maankäyttösopimusta
Kuntakeskuksen 2. vaiheen oyk*				kaava hyväksytty kv:ssa ja pantu voimaan lukuun ottamatta valitusten alaisia alueita HHO hylännyt valitukset, kaavasta valitettu KHO:een (tilanne alkuvuonna 2025)

Eteläinen Kirkkonummi (sis. Kantvikin ja sen lähialueen), vuoden 2025 suunnittelukohteet

hanke	tammikuu-huhtikuu	toukokuu-elokuu	syyskuu-joulukuu	muuta
Kantvik, Hupisaari				kaavoitus vireille v. 2026 hanke liittyy asuntomessualueeseen
Kantvik, Kantvikin koulu				kaavoitusta ei liene tarpeen panna vireille
Kantvik, Prikiranta (ap)			ehdotus (kh)	hanke käsittää mahdollisen asuntomessualueen edell. maankäyttösopimusta
Kantvik, Pippurniemi (ap)			OAS	edell. käynnistämissopimusta
Pikkalanlahti, Pikkalanlahti				kaavoitus jatkuu v. 2027
Kantvikin osayleiskaava	ehdotus (kh)		hyväks. (kh, kv)	tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat laadittu

* hanke ei kaavoitusohjelmassa

Kaavoitusohjelman vuoden 2025 hankkeiden tavoitteelliset aikataulut (2/2)

oyk tarkoittaa osayleiskaavaa

(ra) tarkoittaa ranta-asemakaavaa

(as) tarkoittaa pientalovalaista kaavahanketta

Itäinen Kirkkonummi (sis. Masalan ja sen lähialueen), vuoden 2025 suunnittelukohteet

hanke	tammikuu-huhtikuu	toukokuu-elokuu	syyskuu-joulukuu	muuta
Jorvas, Jorvaksenkolmio				selvitetään kaavoituksen eteenpäinviemistä
Jorvas, Kvis (ap)			tark. ehdotus (kh) / hyväks. (kh, kv)	edell. maankäyttösopimusta
Jorvas, Pohjois-Jorvas (ap)		hyväks. (kh, kv)		edell. maankäyttösopimusta
Luoma, Tassumäki (ap)			ehdotus (kh)	edell. maankäyttösopimusta
Masala, Mustikkarinne (ap)				selvitetään kaavoituksen eteenpäinviemistä
Masala, Majvikinportti				selvitetään kaavoituksen käynnistämistä rakennuskielto
Masala, Masalan asemanseutu				kaavoitus vireille v. 2027-2028
Masala, Masalanportti II				selvitetään kaavoituksen käynnistämistä
Masala, Suvimäki ja Majvik				kaavoitus jatkuu v. 2028, mikäli alueen liikennejärjestelyt saadaan ratkaistuksi
Kartanonranta, Sipulitie (ap)				kaavoitus vireille v. 2026
Sundsberg, Sarvvinranta	OAS (päivitys)		tark. ehdotus+LYRO (kh)	edell. maankäyttösopimusta
Masalan oyk*				kaava hyväksytty kv:ssa ja pantu voimaan lukuun ottamatta valitusten alaisia alueita HHO hylännyt valitukset, kaavasta valitettu KHO:een (tilanne alkuvuonna 2025)
Sundsbergin oyk	OAS			Sundsbergin ideasuunnitelma laadittu alueen keskeiset maanomistajien toimesta

Pohjoinen Kirkkonummi (sis. Veikkolan ja sen lähialueen), vuoden 2025 suunnittelukohteet

hanke	tammikuu-huhtikuu	toukokuu-elokuu	syyskuu-joulukuu	muuta
Veikkola, Eerikinkartano (ap)			ehdotus (kh)	edell. maankäyttösopimusta
Veikkola, Perälänkannas (muutos ja laajennus)		valmisteluaineisto		kaavoitus Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän oyk:n mukaisesti
Veikkola, Pohjoinen Siikajärvi				selvitetään kaavoituksen eteenpäinviemistä
Veikkola, Veikkolanportti				kaavoitus jatkuu v. 2027-2028, mikäli alueen liikennejärjestelyt saadaan ratkaistuksi
Veikkola, Veikkolanpuro II (ap)	hyväks. (kh, kv)			edell. maankäyttösopimusta
Veikkola, Turuntie, kortteli 126		OAS		edell. käynnistämissopimusta
Kylmäla oyk		OAS (päivitys)		edell. selvitysten päivittämistä
Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän oyk	hyväks. (kh, kv)			tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat laadittu

Muut kohteet, vuoden 2025 suunnittelukohteet

hanke	tammikuu-huhtikuu	toukokuu-elokuu	syyskuu-joulukuu	muuta
Keskusmetsän yleissuunnitelma*	hyväks.			yleissuunnitelma on lähtötieto alueen jatkosuunnittelulle
Kirkkonummen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma 2017, jatkohankkeet*				hankkeet käynnistetään, kun resurssit sen mahdollistavat

* hanke ei kaavoitusohjelmassa